Sistem distribuit

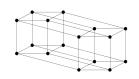
Sistem distribuit = o colecție de procese autonome care comunică peste o rețea (topologie) cu următoarele proprietăți:

- Fiecare nod are o "vedere" locală asupra sistemului. Un nod al sistemului cunoaște și
  comunică cu propria vecinătate, neavând acces la informații globale. În general, există o separare
  geografică a nodurilor.
- Nu există un ceas fizic comun. Acestui aspect se datorează caracterul "distribuit" al sistemului şi
  este cel care cauzează lipsa sincronizării între noduri.
- Nu există memorie partajată. Proprietate care aduce necesitatea comunicației prin mesaje (în absența unui ceas global).
- Autonomia şi eterogenitatea nodurilor. Noduri sunt "slab cuplate", au viteze diferite de execuție, au sisteme de operare diferite.

Sistem paralel (Cluster computing)

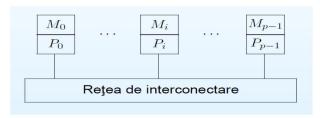
- Informații globale disponibile: număr de noduri ale rețelei, topologia rețelei, distributia datelor în retea, indexarea globală a nodurilor
  - > Control asupra distributiei datelor
  - > Control asupra execuției locale per nod
  - > Control asupra implicării nodurilor în rețea
- > Timp de comunicație inter-noduri neglijabil/mărginit (apropiere geografică)
  - > Sincronizare: ceas fizic comun
- Topologie statică
- Probabilitatea scăzută a defectelor
- > Complexitatea timp vs. complexitatea mesaj

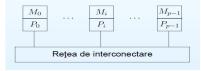
Sistem MIMD cu memorie distribuită

- ► Fiecare procesor are memorie proprie (arhitectura locală cu RISC şi memorie ierarhică, de obicei)
- Comunicaţia se face printr-o reţea de comunicaţie, prin mesaje explicite
- ► Operaţii favorizate: paralele, la nivel de bloc
- ► Comunicaţia prin mesaje necesită algoritmi dedicaţi

Comunicația prin mesaje: Modelul SPMD

- MIMD cu memorie distribuiă
- Paradigma **SPMD** (Single Program Multiple Data): toate procesoarele execută același program, dar fiecare utilizează un set propriu de date.
- În general, execuția programului nu este sincronă;
- Deși toate procesoarele văd același program, instrucțiunile executate nu sunt identice

Modelul SPMD

- Procesoarele sunt numerotate 0, ..., p
- Numerotarea nu este statică, ci se realizează la momentul execuției.
- Există primitive care returnează adresa unui procesor (e.g. MPI rank)
- Procesoarele pot executa instrucțiuni diferite în funcție de adresa lor
- 1. rank ← adresa proprie
- 2. dacă rank = 0 atunci

1. $a \leftarrow 1$

3. altfel

1. $a \leftarrow 0$

Modelul de comunicație prin mesaje

- Operația de bază:
- $S \longrightarrow M$
- Procesorul sursă transmite prin rutina send
- Procesorul destinație recepționează prin rutina recv
- Sintaxă generală:
  - send(date, dest)
  - recv(date, sursa)
- date = locație (buffer) din care se preiau/depun mesajele transmise
- sursa/dest = adresa procesorului cu care se comunică

Modelul SPMD - variabile

- O variabilă a unui program SPMD este multiplicată (de *p* ori) : fiecare procesor deține un exemplar, asupra căruia are control complet.
- Un procesor nu poate modifica variabile din memoria altui procesor.
- Putem interpreta variabila a ca un vector cu p elemente: fiecare procesor P_i deține componenta i a vectorului. Cu toate acestea i reprezintă un index global al datelor din a.
- Programul inițializează *a* cu 0 pe toate componentele, cu excepția primei componente (care este 1).

MP - corectitudine

• Operația de bază:

- Orice operație de send trebuie însoțită de una de recv
- Per ansamblu, vom avea perechi send-recv

Exemplu: Procesorul i transmite un mesaj M vecinilor de la stânga, respectiv dreapta (pe o topologie inel)

- 1. dacă rank = i atunci
  - 1. $\operatorname{send}(M, (i+1) \mod p);$
  - 2. $\operatorname{send}(M, (i-1) \mod p);$
- 2. Altfel dacă rank = (i + 1) mod p atunci recv(M, i);
- 3. Altfel dacă rank = (i-1) mod p atunci recv(M, i);

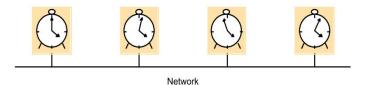
Timp

- Ceasurile fizice în computere sunt realizate prin contorizare
  - Ceasuri atomice: drift 1s/150 milioane de ani
  - · Ceasuri de sistem
  - Ceasuri de timp real: alimentate prin baterie (funcționează chiar dacă sistemul este oprit)
- h(t) rata (viteza) ceasului hardware
- $H(t) = \int_0^t h(\tau)\tau$ valoarea ceasului hardware
- Ceas logic (registru): $C(t) = \alpha H(t) + \beta$
- C(t) este un scalar crescător și se actualizează prin citiri ale lui H(t)

Problema sincronizării

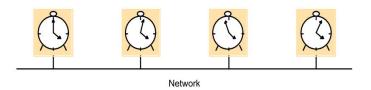
Folosind referințe externe sau interne, problema sincronizării ceasurilor se reduce la asigurarea relației (de precizie):

$$\left|C_i(t) - C_j(t)\right| \le \rho \quad \forall t \ge t_0$$

Timp

- In SD, ceasurile locale sunt decalate și întârziate
- **Decalaj** între nodurile (i,j) la momentul t: $|C_i(t) C_i(t)|$
- Întârziere între nodurile (i,j) la momentul t: $\left|\frac{d}{dt}C_i(t) \frac{d}{dt}C_j(t)\right|$

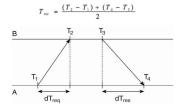
Algoritmul lui Cristian

- Ipoteza 1: Întârzieri pe comunicație simetrice și mărginite (rețele LAN)
- Ipoteza 2: Există un nod de referință (pasiv) R cu unicul rol de a furniza referința
- Nodurile care nu sunt referința se vor sincroniza cu ceasul referinței

Algoritmul lui Cristian

Procedura AC: Nodul P cere periodic valoarea timpului de la R:

- T_1 : send request; T_4 : primeşte reply
- P primește val. T_2 și T_3 de la R, ajustează $C(t) = T_3 + T_{res}$ (T_{res} timp livrare mesaj)
- Folosește estimarea $T_{res} \approx \frac{T_{req} + T_{res}}{2}$

Alegere Lider (Leader Election)

În multe aplicații este necesară alegerea unui nod pentru operații particulare (e.g. difuzare, distribuție, master-slave).

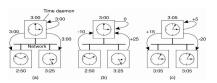
Fiecare nod are un ID unic, ales dintr-un spațiu total ordonat.

Convenție: Lider = **nodul cu ID-ul maxim**.

Algoritmii de LE realizează *de facto* calculul distribuit al funcției $\max\{id_1, id_2, ..., id_n\}$

Algoritmul de medie (Berkeley Algorithm)

- Referința este unul din nodurile rețelei, ales eventual prin proceduri de leader-election
- Restul nodurilor urmăresc alinierea ceasurilor cu referința (consens)
- Pe scurt: la iterația t
  - R difuzează valoarea $C_R(t)$
  - P_i calculează întârzierea locală $\delta_i = |C_R(t) C_i(t)|$ și răspunde lui R
  - R distribuie ajustările pentru $C_i(t)$

Alegere Lider (coordonate globale)

Algoritm AlegeLiderInel cg():

 M_i : - int n (număr noduri)

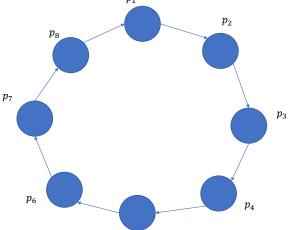
- int i (index propriu)
- int id (id propriu)
- int id_max (id propriu)

% Faza I: max ID

- Calculează $\max\{id_1, id_2, ..., id_n\}$
- Rezultatul va fi stocat într-un nod particular

% Faza II: Difuzare Max ID (Broadcast)

- · Rezultatul este difuzat peste tot inelul
- Stările x_i sunt ajustate conform rezultatului

Alegere Lider (coordonate globale)

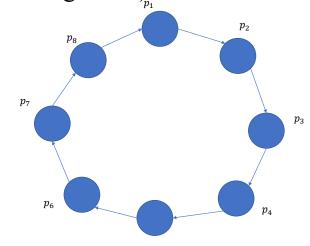
 M_i : - int n (număr noduri)

- int i (index propriu)
- int id (id propriu)
- int id max (id propriu)

% Faza max ID

Functie transformare nod i f_i ():

- 1. If (i == 1):
  - 1. send(id, 2);
  - 2. $id_aux = recv(n)$;
- 2. else:
  - 1. $id_aux = recv(index 1 mod n);$
  - 2. send(idmax, index + 1 mod n);
- 3. $idmax = max(id, id_aux);$

 p_5

Alegere Lider (coordonate globale)

Memorie locală nod i:

- int n (număr noduri)
- int i (index propriu)
- int id (id propriu)
- int id max (id propriu)

% Faza I: Max ID

% Faza II: Difuzare Max ID (Broadcast)

Functie transformare nod i f_i ():

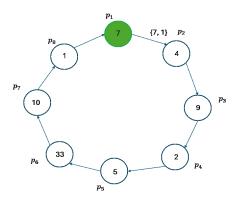
1. If (i == 1):

1. send({idmax, imax}, 2);

Else If (i == n-1):

1. {idmax, imax} = recv(index - 1 mod n); Else

- 1. $\{idmax, imax\} = recv(index 1 mod n);$
- 2. send({idmax, imax}, index + 1 mod n);

Algoritmul Flooding (LCR)

Algoritm **Flooding**():

 M_i : - int id (id propriu)

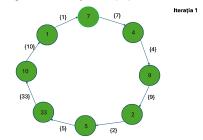
- int send id (var auxiliară), inițial id
- status ∈ {lider, non-lider}, inițial non-lider

Funcție transformare nod i ():

- 1. send(send id, index + 1 mod n);
- 2. recv_id = recv(index 1 mod n);
- **3. If** (recv_id > id):
  - 1. send id := recv id;
- **4.** ElseIf (recv id == id): status = leader;

Teorema [Lynch]. Algoritmul LCR rezolvă problema alegerii liderului.

Complexitate. Complexitatea timp este n iterații până la anunțarea unui lider, iar complexitatea mesaj este $O(n^2)$.

Algoritmul Flooding (graf tare conectat)

Algoritm **Flooding_Gen**(max()):

 M_i : - int id (id propriu)

- int max id (var auxiliară), inițial id
- *status* ∈ {lider, non-lider}, inițial non-lider
- int rounds, integer, initial 0
- int diam (diametru graf)

Functie transformare nod i ():

- 1. t := t+1
- 2. Fie U multimea ID-urilor primite de la vecinii de intrare
- 3. $\max id:=\max(\{\max id\} \cup U)$
- **4. If** (rounds == diam):
  - 1. If (max id == id): status = leader:
  - **2.** Else: status = non-leader;
- 5. Else: send(max_id, vecini ieșire)

Teorema [Lynch]. În algoritmul Flooding, nodul cu indicele i_{max} este lider, restul nodurilor non-lider, după *diam* iterații.

Complexitate. Complexitatea timp este *diam* iterații până la anunțarea unui lider, iar complexitatea mesaj este $diam \cdot |E|$. Prin |E| înțelegem numărul de muchii directate din graf.

Remarci.

- 1. Flooding reprezintă o generalizare a LCR;
- 2. LCR nu necesită informație globală;
- 3. Dacă graful = inel unidirecțional, atunci $diam \cdot |E| = (n-1) \cdot n \approx n^2$:
- 4. Algoritmul funcționează cu o aproximare a constantei diam;

Algoritmul FloodSet

Algoritm FloodSet():

M_i: - int id (id propriu)

- int v (token, initial egal cu $x_i(0)$)

- int t, integer, initial 0

Funcție transformare nod i ():

- 1. Fie U mulțimea mesajelor $\langle v_i, id_i \rangle$ primite de la $\mathcal{N}_i^-$
- 2. $M(t + 1) = M(t) \cup U$
- 3. Fie V(t+1) mulțimea valorilor v_i din M(t+1)
- 4. Fie I(t+1) multimea id-urilor id_i din M(t+1)
- 5. If (I(t+1)==I(t)): STOP;
- **6.** Else: send($M(t+1), \mathcal{N}_i^+$)
- 7. t := t+1

Teorema [Kuhn et al.]. În algoritmul FloodSet, $M_i(t) = M$ după O(diam) iterații.

- 1. FloodSet foloseste mesaje O(n B).
- 2. FloodSet necesită memorie O(n B).
- 3. FloodSet nu necesită cunoașterea lui n sau diam.
- Analiza complexității este similară cu cea din cazul Flooding gen(max()).
- FloodSet este un tipar algorithmic care se poate aplica pentru calcularea oricărei funcții.

Kuhn, Fabian, Nancy Lynch, and Rotem Oshman, Distributed computation in dynamic networks. Proceedings of the forty-second ACM symposium on Theory of computing, 2010. Nancy A. Lynch. Distributed Algorithms. Morgan Kaufmann Publishers, 1996.

Teorema de imposibilitate pentru rețele anonime

Ipoteze model distribuit:

- Noduri identice
- Rețea anonimă
- Determinism
- Memorie locală limitată (e.g. creștere slabă funcție de gradul nodului)
- Absența informației globale (P_i cunoaște doar vecinii de intrare)
- Topologie statică

Adaptare FloodSet pentru alte funcții

Teorema [Kuhn et al.]. Algoritmul FloodSet(f, x(0)) returnează

valoarea lui f(x(0)) după O(diam) iterații.

3. FloodSet nu necesită cunoasterea lui n sau diam;

4. Analiza complexității este similară cu cea din cazul

1. FloodSet foloseste mesaje O(n B).

2. FloodSet necesită memorie O(n B)

Flooding gen(max()).

Algoritm **FloodSet**(f, x(0)):

 M_i : - int id (id propriu)

- int v (token, initial egal cu x_i)
- funcție obiectiv f()
- int t, integer, inițial 0

Funcție transformare nod i ():

- 1. Fie U mulțimea mesajelor $\langle v_i, id_i \rangle$ primite de la $\mathcal{N}_i^-$
- 2. $M(t + 1) = M(t) \cup U$
- 3. Fie V(t+1) mulțimea valorilor v_j din M(t+1)
- 4. Fie I(t+1) multimea id-urilor $id_i \dim M(t+1)$
- 5. If (I(t+1)==I(t)):
  - 1. **Return** f(V(t))
- **6.** Else: send(M(t+1), $\mathcal{N}_i^+$)
- 7. t := t+1

Kuhn, Fabian, Nancy Lynch, and Rotem Oshman, Distributed computation in dynamic networks. Proceedings of the forty-second ACM symposium on Theory of computing, 2010 Nancy A. Lynch. Distributed Algorithms. Morgan Kaufmann Publishers, 1996.

Teorema de imposibilitate pentru rețele anonime

O funcție $f: \mathbb{R}^n \to \mathbb{R}^n$ este independentă de ordine și multiplicitate dacă valoarea ei este complet determinată de mulțimea valorilor care apar în vectorul $x \in \mathbb{R}^n$ (indiferent de ordinea și numărul de apariții), i.e.

$$\exists g \ a. \ i. \ f(x) = g(\{v: \exists i: v = x_i\}).$$

Exemple:

- $f(x) = \max(x_1, \dots, x_n)$
- $f(x) = \min(x_1, \dots, x_n)$
- Contraexemplu: $f(x) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} x_i$

Teorema de imposibilitate pentru rețele anonime

Teorema de imposibilitate [Hendricx&Tsitsiklis]. Dacă o funcție f este calculabilă de modelul distribuit specificat anterior, atunci f este independentă de ordine și multiplicitate.

Concluzii:

- Algoritmii pentru Alegere Lider (e.g. Flooding) nu necesită informație globală pentru a rezolva problema AL
- Pentru a calcula functii dependente de ordine sau multiplicitate, trebuie eliminată cel puțin o ipoteză a modelului.

Hendrickx, Julien M., and John N. Tsitsiklis. "Fundamental limitations for anonymous distributed systems with broadcast communications." 2015 53rd Annual Allerton Conference or Communication, Control, and Computing (Allerton). IEEE, 2015

Consens: definiție

Starea (valoarea) uniformă a nodurilor unui sistem distribuit.

Conditia de acord: Nu există două procese care decid valori diferite.

Condiția de validitate: Dacă valoarea inițială a proceselor este v, atunci consensul se atinge cu valoarea uniformă v.

Condiția de terminare (algoritm): Într-un algoritm de consens, orice nod din sistem va decide eventual la un moment de timp.

Adesea se reduce la calcularea distribuită a valorii unei funcții de consens în starea inițială a sistemului.

Recapitulare alg. Flooding(max())

Algoritm Flooding Gen(max()):

 M_i : - int v (token, initial egal cu x(0))

- int max v (var auxiliară), initial v
- status ∈ {lider, non-lider}, initial non-lider
- int t, integer, initial 0
- int diam (diametru graf)

Functie transformare nod i ():

- 1. t := t+1
- 2. Fie U mulțimea token-urilor primite de la $\mathcal{N}_i$
- 3. $max \ v := max(\{max \ v\} \cup U)$
- 4. If (t == diam):
  - 1. If $(max \ v == v)$: status = leader:
  - **2. Else**: status = non-leader;
- 5. Else: send(v, $\mathcal{N}_i^+$)

Teorema [Lynch]. În algoritmul Flooding, nodul cu indicele i_{max} este lider, restul nodurilor non-lider, după diam iterații.

Complexitate. Complexitatea timp este diam iterații până la anunțarea unui lider, iar complexitatea mesaj este diam $\cdot |E|$. Prin |E| înțelegem numărul de muchii directate din graf.

Gerard Le Lann. Distributed systems - toward a formal approach. In Bruce Gilchrist, editor, Information Processing 77, Proceedings of IFIP Congress, 155-160, 1977 Nancy A. Lynch. Distributed Algorithms. Morgan Kaufmann Publishers, 1996

Consens

Exemple:

• Majoritar
$$x_i^* = Maj(x(0)) = \begin{cases} 1, dacă |\{i|x_i(0) = 1\}| \ge \frac{n}{2} + 1 \\ 0, dacă |\{i|x_i(0) = 1\}| < \frac{n}{2} + 1 \end{cases}$$

- Medie (aritmetică) $x_i^* = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i(0)$
- Mediană $x_i^* = x_{\left[\frac{n}{2}\right]}(0)$
- Max-consens $x_i^* = \max_{1 \le i \le n} \{x_i(0)\}$ Min-consens $x_i^* = \min_{1 \le i \le n} \{x_i(0)\}$

Funcții independente de ordine și

Consens centralizat

În context sincron fără defecte, asigurarea consensului centralizat se realizează printr-o simplă difuzarea de mesaje.

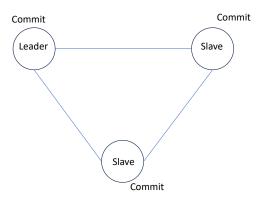
Dificultatea rămâne selecția preliminară a liderului, care se realizează folosind algoritmi sincroni AL (vezi cursul trecut).

Consens binar majoritar

- stare lider x_1
- 1. buf = Gather(G);

2.
$$x_l = \begin{cases} 1, dacă |\{buf_i = 1\}| \ge \frac{n}{2} + 1 \\ 0, dacă |\{buf_i = 1\}| < \frac{n}{2} + 1 \end{cases}$$

3. Broadcast(x_l)

Consens distribuit

Cf. Teoremei de imposibilitate **Hendricx&Tsitsiklis**, dacă funcția de consens **nu este** independentă de ordine și multiplicitate atunci consensul este imposibil de atins fără cel puțin un atribut precum:

- informație globală e. g. n, diam(G), G
- capacitate locală de stocare mare $B > \deg(P_i)$
- o distribuție de identificatori

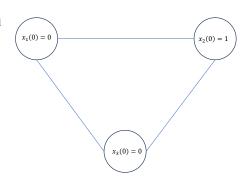
Consens binar majoritar (distribuit)

- stare lider $x_i \in \{0,1\}$

1.
$$buf_i = Gather(\mathcal{N}_i)$$
;

2.
$$x_i = \begin{cases} 1, dacă |\{buf_i[j] = 1\}| \ge \left\lceil \frac{|\mathcal{N}_i|}{2} \right\rceil \\ 0, dacă |\{buf_i[j] = 1\}| < \left\lceil \frac{|\mathcal{N}_i|}{2} \right\rceil \end{cases}$$

3. Broadcast(x_i , $\mathcal{N}_i$);

Consens distribuit

Teoremă de imposibilitate [Land & Belew]. Fie sistemul $(\{x(t)\}_{t\geq 0}, \mathcal{G})$ cu n noduri și stări binare $x(t) \in \{0,1\}^n$. Nu există un algoritm determinist, sincron, distribuit care rezolvă exact *problema de consens binar majoritar* (pentru oricare $\mathcal{G}$).

Concluzie: Numărul (natura) stărilor per nod este un factor important în rezolvarea distribuită a problemelor centralizate.

LAND, Mark; BELEW, Richard K. No perfect two-state cellular automata for density classification exists. *Physical review letters*, 1995, 74.25: 5148.

Algoritm FloodSet pentru consens

Algoritm FloodSet(f()):

 M_i : - int id (id propriu)

- int v (token, initial egal cu x_i)
- funcție obiectiv f()
- int t, integer, initial 0

Functie transformare nod i ():

- 1. Fie U mulțimea mesajelor $\langle v_i, id_i \rangle$ primite de la $\mathcal{N}_i$
- 2. $M(t+1) = M(t) \cup U$
- 3. Fie V(t+1) mulțimea valorilor v_i din M(t+1)
- 4. Fie I(t+1) multimea id-urilor id_i din M(t+1)
- 5. If (I(t+1)==I(t)):
- 1. Return f(M(t))

6. Else: send(M(t+1), $\mathcal{N}_i^+$)

7. t := t+1

- Reducem operația de consens static la calculul unei funcții de consens f(x(0))
- Dezavantaje:
  - 1. FloodSet foloseste mesaje O(n B)
  - 2. FloodSet necesită memorie O(n B)
- În general urmărim ca dimensiunea mesajelor/memoriei să fie o funcție slab crescătoare de numărul de noduri (e.g. log(n), n¹/_p)
- Consens majoritar: considerarea de stări reale ne conduce la algoritmi eficienți.

Algoritm Flooding pentru consens majoritar

Algoritm Flooding(Maj()):

 M_i : - int v (token)

- int d (grad intrare), integer

- int t, integer, initial 0

• Initial: $x_i(0) = v_i \in R$

• Iterație locală: $x_i(t+1) = \frac{1}{d_{i+1}} \left(x_i(t) + \sum_{j \in \mathcal{N}_i} x_j(t) \right), \ \forall i$

• Analiza complexitătii timp pe scurt: la tablă!

Funcție transformare nod i ():

1. Fie U mulțimea mesajelor $v_i = x_i(t)$ primite de la $\mathcal{N}_i$

2.
$$x(t+1) = \frac{1}{d+1} \left(x_i(t) + \sum_{j \in \mathcal{N}_i} x_j(t) \right)$$

3. If (criteriu_oprire):

1. Return
$$\frac{1}{2}\left(1+\operatorname{sgn}\left(x(t)-\frac{1}{2}\right)\right)$$

4. Else: send($x(t+1), \mathcal{N}_i^+$)

5. t := t+1

Algoritm Flooding pentru consens

• Initial: $x_i(0) = v_i \in R$

Iteratie locală:

$$x_i(t+1) = \frac{1}{d_i + 1} \left(x_i(t) + \sum_{j \in \mathcal{N}_i^-} x_j(t) \right), \quad \forall i$$

Mai pe larg: actualizarea lui $x_i(t+1)$ se face pe baza mediei aritmetice dintre starea $x_i(t)$ si stările vecinilor $x_i(t)$, $i \in$ $\mathcal{N}_i^-$; presupunem un transfer cu succes al stărilor $x_i(t)$ către P_i . Vectorial avem:

$$\begin{bmatrix} x_1(t+1) \\ \dots \\ x_n(t+1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{d_1+1} \left(x_1(t) + \sum_{j \in \mathcal{N}_1^-} x_j(t) \right) \\ \dots \\ \frac{1}{d_n+1} \left(x_n(t) + \sum_{j \in \mathcal{N}_n^-} x_j(t) \right) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{d_1+1} x_1(t) + \frac{1}{d_1+1} \sum_{j \in \mathcal{N}_1^-} x_j(t) \\ \dots \\ \frac{1}{d_n+1} x_n(t) + \frac{1}{d_n+1} \sum_{j \in \mathcal{N}_n^-} x_j(t) \end{bmatrix}$$

Observăm pe fiecare componentă a vectorului din partea dreaptă un produs scalar între stările nodurilor $\{i \cup \mathcal{N}_i^-\}$ și vectorul unidimensional $\tilde{a}_i = \frac{1}{d+1} [1 \ 1 \ \cdots 1]^T$. Sau, echivalent, între vectorul coloană definit de

$$[a_i]_k = \begin{cases} \frac{1}{d_{i+1}}, k \in \{i \cup \mathcal{N}_i^-\} \\ 0, k \notin \{i \cup \mathcal{N}_i^-\} \end{cases}$$
 si vectorul stărilor $x(t)$.

Algoritm Flooding cu ponderi uniforme

Algoritm **Flooding**(Maj, v):

 Mem_i : - int x_i (token), initial v_i

- int d (grad intrare), integer

- int t, integer, initial 0

Funcție transformare nod i ():

1. Fie U mulțimea mesajelor $v_i = x_i(t)$ primite de la $\mathcal{N}_i$

2.
$$x_i(t+1) = \frac{1}{d+1} \left(x_i(t) + \sum_{j \in \mathcal{N}_i^-} x_j(t) \right)$$

3. If (criteriu_oprire):

1. Return
$$\frac{1}{2}\left(1+\operatorname{sgn}\left(x(t)-\frac{1}{2}\right)\right)$$

4. Else: send($x(t+1), \mathcal{N}_i^+$)

5. t := t+1

Algoritm Flooding pentru consens

Din dinamică stărilor

$$x(t+1) = Ax(t)$$
.

se observă usor:

$$x(t) = A^t x(0)$$
.

de aceea convergența depinde total de comportamentul matricii A^t (implicit, doar de structura grafului).

Teorema. Dacă matricea A este stohastică pe linii, atunci se atinge consensul asimptotic, i.e. $x(t) \to c\mathbf{1}$ când $t \to \infty$. În plus, dacă matricea A este stohastică pe coloane (graful are grade de intrare uniforme), i.e. $\mathbf{1}^T A = A^T$, atunci

$$c = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} x_i(0).$$

- · Rezultat valabil nu doar pentru ponderi uniforme.
- Condiția necesară pentru consens este ca matricea ponderilor să fie stohastică pe linii (fiecare să realizeze la fiecare iteratie o combinatie convexă între starea proprie si stările vecinilor)
- Dacă matricea ponderilor este, în plus, stohastică pe coloane, atunci valoarea de consens este media aritmetică a stărilor initiale.

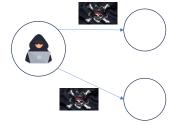
Defecte

- Un număr sporit de noduri implică o probabilitate de defecte în creștere.
- Gravitatea defectului depinde de aplicație: sistem de control al traficului aerian vs sistem de gaming.
- Sursele defectelor la nivel de nod:
  - Erori: design, fabricație, programare
  - Accidente fizice
  - Condiții de mediu dure
  - Date de intrare neașteptate
  - Etc.

Defect Bizantin

Sub defect bizantin nodurile se comportă malițios, perturbând activitatea întregului sistem (e.g. comportament arbitrar):

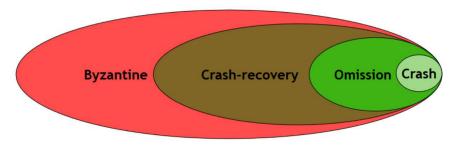
- Livrează mesaje atipice execuției algoritmului local
- Actualizează starea după reguli atipice execuției algoritmului local

Defectul Crash

- La momentul defectului, nodul:
  - Oprește execuția locală a iterațiilor
  - Nu primește mesaje
  - Nu trimite mesaje
- În perspectiva cea mai simplistă: nodul nu reia activitatea niciodată.
- Sub-clase de Crash:
  - Crash-stop
  - Omisiune de mesaje
  - Crash cu revenire

Ierarhie

Seif Haridi, Distributed Systems course, https://canvas.instructure.com/courses/902299/files/31539484?module_item_id=6616396

Consens distribuit (cu procese defecte)

Starea (valoarea) uniformă a nodurilor unui sistem distribuit.

Condiția de acord: Nu există două procese care decid valori diferite.

Condiția de validitate: Dacă valoarea inițială a proceselor este v, atunci consensul se atinge cu valoarea uniformă v.

Condiția de terminare (algoritm): Într-un algoritm de consens, orice nod *corect* din sistem va decide eventual la un moment de timp.

În general, decizia se reduce la evaluarea funcției de consens $f(\cdot)$ în x(0).

Algoritm FloodSet *s* —robust (conex, defect Crash)

Algoritm FloodSet(f()):

 M_i : - int id (id propriu)

- int v (token, initial egal cu x_i)
- functie obiectiv f()
- int t, integer, initial 0

Funcție transformare nod i ():

- 1. Fie U multimea mesajelor $\langle v_i, id_i \rangle$ primite de la $\mathcal{N}_i^-$
- 2. $M_i(t+1) = M_i(t) \cup U$
- 3. Fie $V_i(t+1)$ multimea valorilor v_i din $M_i(t+1)$
- 4. Fie $I_i(t+1)$ multimea id-urilor $id_i \dim M_i(t+1)$
- **5.** If (t > (s + 1)diam):
- 1. Return $f(M_i(t))$
- **6.** Else: send($M_i(t+1), \mathcal{N}_i^+$)
- 7. t := t+1

- Ipoteza s < conn(G) garantează că graful rezultat în urma defectelor rămâne conex.
- Se realizează s + 1 seturi de diam(G) iterații.
- Convergența folosește aceleași argumente ca în cazul clicii; în principal, dupa s + 1 seturi de diam(G) iterații, există cel puțin unul în care niciun nod nu are defect. Însa diam(G) sunt suficiente pentru a atinge consensul între nodurile corecte.

Algoritm FloodSet *s* —robust (clică, defect Crash)

Algoritm **FloodSet**(f, x(0), s):

 M_i : - int id (id propriu)

- int v (token, inițial egal cu x_i)
- functie objectiv f()
- int t, integer, inițial 0

Funcție transformare nod i ():

- 1. Bcast $(M_i(t))$
- 2. Fie U mulțimea mesajelor $\langle v_j, id_j \rangle$ primite restul nodurilor
- 3. $M_i(t+1) = M_i(t) \cup U$
- 4. Fie $V_i(t+1)$ multimea valorilor v_i din $M_i(t+1)$
- 5. Fie $I_i(t+1)$ multimea id-urilor id_i din $M_i(t+1)$
- **6.** If (t > s + 1):
  - 1. Return $f(M_i(t))$
- 7. t := t+1

- Paradigma de "robustificare" a algoritmilor distribuiti
- Se realizeaza s + 1 iteratii (s explicit)
- Lemma 1. Dacă există o iterație t în care nu există defect, atunci $M_i(t) = M_j(t)$ pentru orice noduri i și j corecte la momentul t.
- **Lemma 2**. Dacă $M_i(t) = M_j(t)$ pentru orice noduri i și j corecte. Atunci pentru orice $t \le t' \le f + 1$ avem $M_i(t') = M_j(t')$ pentru orice noduri i și j corecte la momentul t'.
- Teorema. FloodSet s –robust rezolvă problema de consens pentru defecte de tip Crash.
- Principalul argument: avem s defecte, de aceea dupa s + 1 iterații va exista cel puțin o iterație t în care nu există defect. Lemma 1 implică M_i(t) = M_j(t) pentru orice noduri i și j corecte la momentul t. Lemma 2 implică M_i(s + 1) = M_j(s + 1) pentru orice noduri i și j corecte la momentul s + 1.

Valori și vectori proprii

Definiție. Valorile proprii (*eigenvalues*) ale matricii $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ sunt date de n rădăcini ale polinomului caracteristic $p(z) = \det(zI_n - A)$. Mulțimea acestor valori se numește spectrul matricii A și este notat cu:

$$\lambda(A) = \{z : \det(zI_n - A) = 0\}.$$

Definiție. Pentru $\lambda \in \lambda(A)$ numim vectorii nenuli $x \in C^n$ care satisfac $Ax = \lambda x$ vectori proprii (eigenvectors). Mai exact x este vector propriu la dreapta dacă satisface:

$$Ax = \lambda x$$

și vector propriu *la stânga* dacă satisface:

$$x^H A = x^H \lambda.$$

Un vector propriu definește un subspațiu 1-dimensional care este invariant la premultiplicarea cu A.

Reamintim: pentru $x \in C^n$, x^H reprezintă vectorul x transpus și conjugat.

Valori și vectori proprii (matrici stohastice)

Teorema Perron-Frobenius. Dacă matricea $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ este stohastică (pe linii) și ireductibilă atunci: vectorul propriu la stânga $w \in \mathbb{R}^n$ satisface $w \ge 0$ și

- 1) $\rho(A) = 1$ este simplă. (Valoarea Perron-Frobenius)
- 2) Vectorii proprii asociați lui $\rho(A)$ au componentele pozitive.
- 3) Fie w v. p. la stânga asociat lui $\rho(A)$ atunci $\lim_{t\to\infty}A^t=1w^T$. (Proiecția Perron)

Matrice ireductibilă. Matricea *A* este *ireductibilă* dacă nu este similară via permutări cu o matrice bloc superior triunghiulară.

Dacă matricea *A* este matricea de adiacență asociată unui *graf (tare) conex*, atunci *A* este ireductibilă.

Algoritm Flooding pentru consens

Fie v vectorul propriu la stânga al matricii A asociat valorii proprii 1, și iterația x(t+1) = Ax(t).

atunci

$$v^{T}x(t) = v^{T}A^{t}x(0) = v^{T}x(0).$$

Observație: Unghiul tuturor iterațiilor x(t) față de v este constant pentru orice t.

De aceea, în cazul convergenței, la limită: $x(\infty) = \lim_{t \in \infty} A^t x(0) = c\mathbf{1}$ avem relația (din th. P-F) $v^T x(\infty) = c = v^T x(0)$,

concluzionând că valoarea de consens este dată de $v^T x(0)$

Pentru a răspunde la întrebarea:

Care este valoarea de consens a algoritmului de Flooding pe o topologie particulară? este necesară calcularea vectorul propriu la stânga al matricii A asociat valorii proprii 1.

Algoritm Flooding pentru consens

Din dinamică stărilor

$$x(t+1) = Ax(t)$$

se observă usor:

$$x(t) = A^t x(0)$$
.

de aceea convergența depinde total de comportamentul matricii A^t (implicit, doar de structura grafului).

Teorema. Dacă matricea A este *stohastică pe linii*, i.e. $a_{ii} + \sum_{j \in \mathcal{N}_i^-} a_{ij} = 1$, $a_{ij} \ge 0 \ \forall j \in \mathcal{N}_i^- \cup \{i\}$, atunci se atinge consensul asimptotic:

$$x(t) \to c\mathbf{1}$$
 când $t \to \infty$.

În plus, dacă matricea A este stohastică pe coloane, i.e. $\mathbf{1}^T A = A^T$, atunci valoarea de consens este

$$c = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} x_i(0).$$

Algoritmul ByzFlood

Algoritm ByzFlood(Maj()):

 M_i : - int x(0) (starea inițială, inițial egal cu v_i)

- int s, integer (număr maxim de defecte)
- int t, integer, inițial 0

Functie transformare nod i ():

% Runda 1

- 1. Bcast(x(0)) % difuzează x(0)
- 2. Fie U mulțimea mesajelor $v_j = x_j(t)$ primite restul nodurilor
- 3. Majority(t) = Maj(U)
- 4. mult(t) = numărul de apariții al Majority(t)
- % Runda 2
- 1. If (i==t): % nodul leader/king
- 1. Bcast(Majority(t))
- 2. Else: recv(Tie, P_t)
- 3. If (mult(t) > n/2 + s):
  - 1. x(t) = Majority(t)
- 4. Else: x(t): = Tie
- 5. If (t>s+1):
  - 1. Return x(t)
- 6. t := t+1

- între cele s+1 iterații există cel puțin una (să zicem k) în care nodul king este nod corect.
- 2. La iterația k, două noduri P_i și P_j se pot afla în situațiile:
- P_i și P_j actualizează x_i și x_j pe baza majorității (dacă valoarea majorității este b, atunci $\mathrm{mult} > \mathrm{n}/2 + \mathrm{s}$; de aceea majoritatea proceselor adoptă valoare b)
- P_i și P_j actualizează x_i și x_j pe baza Tie
- P_i act. pe baza majorității și P_j actualizează pe baza
  Tie. P_i are mult> n/2 + s. De asemenea, și P_t are
  primit cel puțin n/2 voturi pentru aceeași valoare.

În cele 3 situații P_i și P_i ajung la consens.

Consens distribuit (cu procese defecte)

Starea (valoarea) uniformă a nodurilor unui sistem distribuit.

Condiția de acord: Nu există două procese corecte care decid valori diferite.

Condiția de validitate: Dacă valoarea inițială a proceselor este v, atunci consensul se atinge cu valoarea uniformă v.

Condiția de terminare (algoritm): Într-un algoritm de consens, orice nod *corect* din sistem va decide eventual la un moment de timp.

În general, decizia se reduce la evaluarea funcției de consens $f(\cdot)$ în x(0).

Ordine cauzală

Relația "întâmplat inainte" ("happens before") $<_H$ sau $\rightarrow$ între două evenimente e^1 și e^2 denotă ordinea cauzală, și are loc dacă unul dintre următoarele cazuri este adevărat:

- 1. e^1 și e^2 au loc pe același procesor și e^1 are loc înaintea lui e^2 ($e^1 \rightarrow e^2$)
- 2. e^1 este livrarea mesajului m de P_i la P_i , iar e^2 este evenimentul de primire la P_i
- 3. Există e^t astfel încât $e^1 \rightarrow e^t$ și $e^t \rightarrow e^2$

Două evenimente sunt *concurente* $e^1||e^2$ dacă nici $e^1 \rightarrow e^2$, nici $e^2 \rightarrow e^1$ nu au loc.

Ordonarea evenimentelor

Ordinea evenimentelor din traiectoria unui sistem distribuit redă influența unui proces (nod) asupra altor procese.

Cauzalitatea reprezintă relația dintre două (sau mai multe) evenimente în care unul are o posibilă influență asupra celorlate.

Un eveniment e^1 (localizat în P_i) poate influența cauzal evenimentul e^2 numai dacă e^1 are loc înaintea lui e^2 la P_i (fiecare nod are o execuție locală secvențială).

Procesul P_i poate influența P_j doar livrând un mesaj către P_j . De aceea, un eveniment e^1 (localizat în P_i) poate influența cauzal evenimentul e^2 din P_j numai dacă e^1 este evenimentul care trimite mesaj m de la P_i la P_j , iar e^2 este evenimentul de primire la P_j .

În al treilea caz, e^1 poate influența cauzal pe e^2 indirect prin alte evenimente cauzale.

Ceasuri logice Lamport

Mecanism introdus de Leslie Lamport în 1978.

- Ceas logic = marcaj de timp C asociat unui eveniment
- Fiecare P_i întreține un ceas local C_i (scalar, care reflectă percepția locală și globală). La fiecare eveniment local (de calcul) $C_i = C_i + d \ (d > 0)$.
- De asemenea, la fiecare eveniment de comunicație $P_i \rightarrow_m P_i$
  - P_i atașează mesajului m valoarea curentă locală a ceasului C_i
  - P_i recepționează mesajul m și execută: $C_i := \max\{C_i, C_{msq}\}, C_i := C_i + 1$

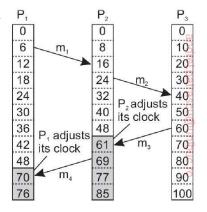
Ceasuri logice Lamport

 P_2 ajustează ceasul său local folosind timpul primit de la P_3 (increment d = 1)

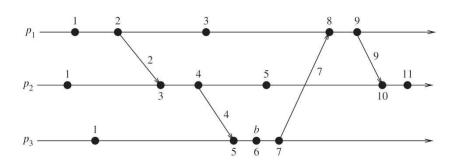
 P_1 ajustează ceasul său local folosind timpul primit de la P_2

Proprietate de consistență:

 $A \rightarrow B$ implică C(A) < C(B)

Ceasuri logice Lamport

Ceasuri logice Lamport

Algoritm de incrementare:

- 1. Înaintea execuției unei operații, P_i incrementează: $C_i = C_i + 1$.
- 2. Când procesul P_i livrează mesajul m către P_j , adaugă marcajul $ts(m) := C_i$
- 3. P_i recepționează m, ajustează contorul local la:

$$C_i = \max\{C_i, ts(m)\}$$

și incrementează C_i .

Nu are loc consistența tare: C(a) < C(b) nu implică $a \to b$ Actualizarea unui ceas scalar nu reține valorile de timp ale vecinilor!

Ceasuri vectoriale

Fiecare proces P_i stochează vectorul V_i de dimensiune n (inițializat la 0), unde n este numărul de procese

 $v_i[i]$ = nr. de evenimente executate pe P_i

 $v_i[j]$ = nr. de evenimente de care P_i știe că au fost executate pe P_i

Noua actualizare:

Eveniment local la P_i : $V_i[i] = V_i[i] + 1$

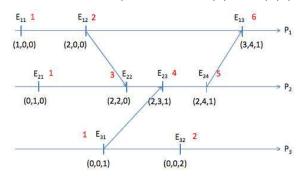
Când m este livrat de P_i la P_i atașează V_i la mesajul m

Recepționează P_j : $V_j[k] = \max(V_j[k], V_i[k]), j \neq k$; $V_j[j] = V_j[j] + 1$

Nodul P_j primește informație despre nr. de evenimente despre care sursa P_i știe că au avut loc la procesul P_k !

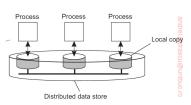
Ceasuri vectoriale

- 1. Avem V(A) < V(B) dacă și numai dacă A precede cauzal pe B!
- 2. V(A) < V(B) se definește $V(A) \le V(B)$ pentru toți i și $\exists k \ a. \hat{\imath}. V(A)[k] < V(B)[k]$
- 3. A și B sunt concurente dacă și numai dacă V(A)! < V(B) și V(B)! < V(A)

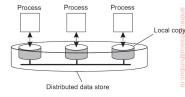
Sisteme distribuite cu memorie partajată (SDMP)

- *Implementare: Data-store* = serviciu de stocare a datelor: baze de date, sisteme de fișiere, severe web.
- Un data-store constă într-un set de noduri-server care conțin copii ale tuturor obiectelor de date
  - poate fi citit scris de oricare proces din SD
  - O copie locală (replica) poate suporta "citiri rapide"
- Un client se poate conecta la o singură replică
  - Citirile se execută local
  - Scrierile se execută mai întâi local și, după aceea, sunt propagate către celelalte replici.

Sisteme distribuite cu memorie partajată

Sistem format din noduri (sit-uri, procese) care comunică prin intermediul operațiilor de citire-scriere.

Ipoteze:

- O replică (copie) a memoriei partajate este menținută local de fiecare nod.
- O operație de citire-scriere poate avea loc din oricare nod al sistemului.
- Prin rețeaua de comunicație, operația se propagă în celelalte replici.

Consistența: replicile converg asimptotic către consensul (persistent).

Modele de consistență

În SDMP poate apărea inconsistența:

- Datelor: un segment de date este expirat (stale).
- Operațiilor: operațiile sunt executate în ordine diferită pe replici diferite.

Model de consistență = un set de premise pe care procesele din SDMP le respectă cu privire la care combinații de operații sunt admisibile.

Dacă toate nodurile se supun regulilor (protocoale specifice), atunci rezultate de consistență vor fi obținute.

Modele de consistență

Toate nodurile (clienții) care accesează datele vor vedea operațiile într-o ordine conformă cu:

- Consistența strictă
- Consistența secvențială
- Consistența cauzală
- Consistența eventuală

Consistența strictă (linearizabilitate)

P1:	W(x)a		P1:	W(x)a		
P2:		R(x)a	P2:		R(x)NIL	R(x)a
	(a)				(b)	

- a) Respectă consistența strictă
- b) Nu respectă consistența strictă

Imposibil de implementat într-un SDMP real

Consistența strictă (linearizabilitate)

Orice eveniment de citire a unui obiect de date returnează rezultatul celui mai recent eveniment de scriere asupra aceluiași obiect de date;

În particular, necesită ca toate nodurile sa dețină:

- Noțiune de timp global absolut
- Propagarea instantanee a actualizărilor între replici

Consistența secvențială

Model de consistență mai relaxat decât consistența strictă.

Cerință:

Toți clienții văd operațiile de scriere în aceeași ordine:

- Pp. că toate operațiile sunt executate în ordine secvențială
- Ordinea operațiilor de scriere executate de un singur proces se menține global
- Toate procesele văd aceeași ordine a operațiilor

Consistența secvențială

P2:	W(x)b		
P3:		R(x)b	R(x)a
P4:		R(x)b	R(x)a

P2:	W(x)b		
P3:		R(x)b	R(x)a
P4:		R(x)a	R(x)b
		(b)	

- În figura (a), P_3 și P_4 citesc valoarea b, și după aceea a. (consistența secvențială)
- În figura (b), P₃ și P₄ citesc valorile în ordine diferită, echivalent, văd execuția operațiilor de scriere în ordine diferită.

Consistența secvențială

Ordering of operations	Result	
$W_1(x)a; W_1(y)a; W_2(y)b; W_2(x)b$	$R_1(x)b$	$R_2(y)b$
$W_1(x)a; W_2(y)b; W_1(y)a; W_2(x)b$	$R_1(x)b$	$R_2(y)a$
$W_1(x)a; W_2(y)b; W_2(x)b; W_1(y)a$	$R_1(x)b$	$R_2(y)a$
$W_2(y)b; W_1(x)a; W_1(y)a; W_2(x)b$	$R_1(x)b$	$R_2(y)a$
$W_2(y)b; W_1(x)a; W_2(x)b; W_1(y)a$	$R_1(x)b$	$R_2(y)a$
$W_2(y)b; W_2(x)b; W_1(x)a; W_1(y)a$	$R_1(x)a$	$R_2(y)a$

Consistența secvențială

P1:	W(x)a	W(y)a	R(x)b 🖔
P2:	W(y)b	W(x)b	R(y)a 🖁

Pentru aceste operații avem CS

- Dacă urmărim DOAR operațiile asupra variabilei x și schimbăm ultima citire cu R₁(x)a, de asemenea
  obținem un șir de operații secvențial.
- La fel în cazul variabilei $y(R_2(y)b)$.
- Cu toate acestea, urmărind perechea (x, y), operațiile de citire (R₁(x)a, R₂(y)b) nu conduc la o execuție consistentă secvențial (neserializabile).

Consistența cauzală

- Relaxează mai departe cerințele consistenței secvențiale.
- Două operații sunt în relație cauzală dacă:
  - o citire este urmată de o scriere în același client
  - o scriere a unui obiect este urmată de o citire a aceluiași obiect în orice client
- Operațiile de scriere care sunt potențial cauzale trebuie văzute de toate nodurile în aceeași ordine.
- Scrierile concurente este permis să fie văzute în ordine diferită pe replici diferite.

Consistența cauzală

- a) Violarea consistenței cauzale scrierea din P1 este în relație cauzală cu scrierea din P2și de aceea, trebuie văzute în aceeași ordine de P3 și P4
- b) O stare cauzală consistentă: citirea a fost eliminată şi acum scrierile devin concurente.
   Citirile din P3 şi P4 respectă regula.

P1: W(x)a				ă
P2:	R(x)a	W(x)b		as
P3:			R(x)b	R(x)a
P4:			R(x)a	R(x)b ≝
		(a)		

P1: W(x)a			at
P2:	W(x)b		as
P3:		R(x)b	R(x)a
P4:		R(x)a	R(x)b
	(b)		

Consistență eventuală

Sub concurență slabă, cerințele de consistență sunt slabe.

Ipoteză: Un singur nod (sau un grup redus) are dreptul să execute actualizări pe date.

- Exemplu: o pagină web este actualizată doar de către administrator (sau de către proprietar)
- Dacă nu au loc actualizări pe termen lung, atunci replicile converg la aceeași stare și devin consistente.

Consistența cauzală

P1: W(x)a				)at
P2:	R(x)a	W(y)b		ras
P3:			R(y)b	R(x)?
P4:			R(x)a	R(v)? =

Operația $R_3(x)$

- P_3 execută $R_3(x)$ după $R_3(y)b$
- Observăm ordinea cauzală a operațiilor $W_1(x)a \to R_2(x)a \to W_2(y)b \to R_3(y)b$
- Pentru păstrarea consistenței cauzale este necesar ca $R_3(x) = R_3(x)a$

Operația R₄(x

- Cu toate că avem formal relația $W_1(x)a \rightarrow W_2(y)b$, inițializările variabilelor sunt independente.
- De aceea, $R_4(x)NULL$ se conformează consistenței cauzale.

Algoritmi

Două scheme simple pentru a păstra consistența secvențială:

- Scheme bazate pe replică primară: fiecare element are o replică primară pe care toate operațiile de scriere sunt executate
  - Remote-write: operațiile de scriere sunt posibil executate pe o replică distantă
  - Local-write: operațiile de scriere sunt întotdeauna executate pe o replică locală.
- Scheme bazate pe replicarea operației: operațiile de scriere sunt executate pe mai multe replici simultan.

Schema Remote-write

Toate operatiile de scriere sunt executate pe un singur nod-server (distant). Acest model este asociat cu arhitecturile tradiționale client-server.

Algoritm:

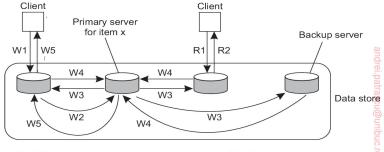
- 1. Permite citirea locală a unui element x, trimite operatia de scriere la replica primară (responsabilă de x).
- 2. Blochează starea pe operația de scriere până toate replicile au actualizat propria copie locală
- 3. Nonblocant: Replica primară returnează și confirmă (ACK) actualizarea copiei sale locale (pentru accelerare)

Schema Local-write

O singură copie a elementului x este actualizată.

- La operația de scriere, elementul x va fi transferat la replica care realizează operațiile de scriere (primary)
  - Sunt posibile multiple scrieri succesive executate local
- Starea de "primară" a unei replici este transferabilă

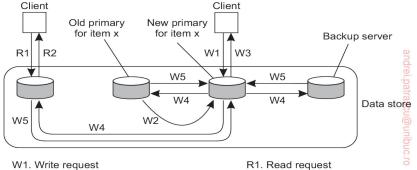
Schema Remote-write

- W1. Write request
- W2. Forward request to primary
- W3. Tell backups to update
- W4. Acknowledge update
- W5. Acknowledge write completed

R1. Read request R2. Response to read

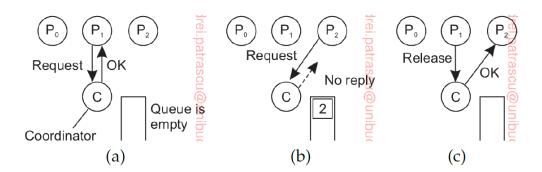
Schema Local-write

- W2. Move item x to new primary
- W3. Acknowledge write completed
- W4. Tell backups to update
- W5. Acknowledge update

- R2. Response to read

Excludere mutuală centralizată

Excludere mutuală distribuită

Idee: Putem folosi ceasurile logice Lamport pentru ordonarea solicitărilor? Premisă: Fiecare proces P_i păstrează un ceas logic L_i .

Algoritmul Ricart-Agrawala:

- 1. Când P_i intră în secțiunea critică:
  - 1. Incrementează: $L_i = L_i + 1$.
  - 2. Difuzează (L_i, i) către toate $P_i, j \neq i$
  - 3. Așteaptă reply de la celelalte procese.
  - 4. Intră în secțiunea critică.

Excludere mutuală centralizată

Avantaje:

- Echitabilitate: semnalele request sunt respectate în ordinea primirii
- Simplitate: trei mesaje pentru folosirea unei resurse
- Nu apare "înfometarea" (starvation) proceselor: nu există proces care solicită accesul și nu-l va primi până la incheierea algoritmului.

Dezavantaje:

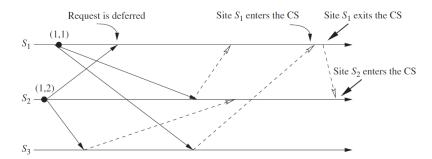
- Coordonatorul este punct vulnerabil de defect. Cum detectăm un coordonator defect?
- Când $n \to \infty$, performanța scade

Excludere mutuală distribuită

Premisă: Fiecare proces P_i păstrează un ceas logic L_i .

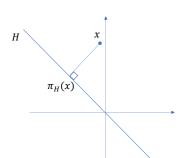
- 2. Când P_i primește un mesaj de la P_i :
  - 1. Dacă se află în afara secțiunii critice: send OK.
  - 2. Dacă se află în secțiunea critică: nu răspunde, adaugă request în coadă.
  - 3. Dacă intenționează să intre în secțiunea critică:
    - 1. dacă $(L_i, i) < (L_j, j)$: send OK
    - 2. altfel: adaugă request în coadă.
- 3. Când P_i finalizează ocuparea secțiunii critice, difuzează OK către procesele din coada sa.

Excludere mutuală distribuită

Proiecție ortogonală

În R^n , proiecția ortogonală a punctului x pe hiperplanul $H = \{x \in R^n : a^T x = b\}$ este punctul $\pi_H(x)$ din H cel mai "apropiat" (în norma euclidiană) de x.

Proprietăți

- $||\pi_H(x) x|| \le ||z x||$, $\forall z \in H$
- $\pi_H(x) = x$, $\forall x \in H$
- $\pi_H(x)$ unică (*H* mulțime convexă)
- Formă explicită: $\pi_H(x) = x \frac{a^T x b}{||a||^2} a$

Excludere mutuală distribuită

Analiză:

- Toate procesele sunt implicate în toate deciziile
- Necesită 2(N-1) mesaje per intrare în secțiunea critică
- Dacă apar defecte (crash), schema trebuie completată cu semnale care să faciliteze distincția între starea de defect și dezacordul legate de intrarea în s.c.
- Îmbunătățire: P_i întră în s.c. când permisiunea de la majoritatea nodurilor.

Algoritmul de Consens Proiectat (ACP)

Algoritmul de Consens Proiectat compune pasul de consens cu cel de proiecție ortogonală:

$$x_i(t+1) = \pi_{H_i} \left(\sum_{j \in \mathcal{N}_i^- \cup i} w_{ij} x_j(t) \right) \qquad \forall i$$

unde ponderile $w_{ij} \ge 0$, $\sum_{j \in \mathcal{N}_i^- \cup i} w_{ij} = 1$ (medie).

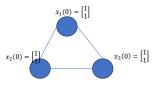
Dacă $H_i = \mathbb{R}^n$, atunci ACP se reduce la Algoritmul Flooding de medie (din cursul 6):

$$x_i(t+1) = w_{ii}x_i(t) + \sum_{j \in \mathcal{N}_i^-} w_{ij}x_j(t) \qquad \forall i$$

Algoritmul de Consens Proiectat (ACP)

• Considerăm
$$n = 3$$
, $w_{ij} = \frac{1}{3}$ (uniforme)

• Rezolvăm sistemul:
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 0 \\ x_1 - x_2 = 0 \\ 2x_1 + 3x_2 = 0 \end{cases}$$
, pornind
$$\dim x_i(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, i = 1,2,3.$$

Algoritmul de Consens Proiectat (ACP)

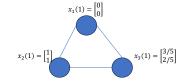
Algoritmul de Consens Proiectat compune pasul de consens cu cel de proiecție ortogonală:

$$x_i(t+1) = \pi_{H_i} \left(\sum_{j \in \mathcal{N}_i \cup i} w_{ij} x_j(t) \right) \qquad \forall i$$

Teorema. Fie matricea ponderilor W dublu stohastică. Presupunem că există constanta $\eta > 0$ astfel încât toate ponderile $w_{ij} > 0$ satisfac $w_{ij} \geq \eta$ ($w_{ii} \geq \eta$). Dacă sistemul Ax = b are soluție, atunci șirul generat de ACP atinge consensul asimptotic (într-una dintre soluțiile sistemului).

Algoritmul de Consens Proiectat (ACP)

$$\begin{split} x_1(1) &= \pi_{H_1} \left(\frac{1}{3} x_1(0) + \frac{1}{3} x_2(0) + \frac{1}{3} x_3(0) \right) \\ x_1(1) &= \pi_{H_1} \left(\begin{bmatrix} 1\\1 \end{bmatrix} \right) \\ &= \begin{bmatrix} 1\\1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1\\1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0\\0 \end{bmatrix} \\ x_2(1) &= \pi_{H_2} \left(\frac{1}{3} x_1(0) + \frac{1}{3} x_2(0) + \frac{1}{3} x_3(0) \right) \\ x_2(1) &= \pi_{H_2} \left(\begin{bmatrix} 1\\1 \end{bmatrix} \right) \\ &= \begin{bmatrix} 1\\1 \end{bmatrix} \\ x_3(1) &= \pi_{H_3} \left(\frac{1}{3} x_1(0) + \frac{1}{3} x_2(0) + \frac{1}{3} x_3(0) \right) \\ x_3(1) &= \pi_{H_3} \left(\begin{bmatrix} 1\\1 \end{bmatrix} \right) \\ &= \begin{bmatrix} 1\\1 \end{bmatrix} - \frac{5}{25} \begin{bmatrix} 2\\3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3/5\\2/5 \end{bmatrix} \end{split}$$

Probleme

1. Fie sistemul $\begin{cases} x_1 + x_2 - x_3 = 1 \\ x_1 - x_2 + 2x_3 = 2 \text{ Rezolvă Algoritmul Proiecțiilor} \\ 2x_1 + 3x_2 = 5 \end{cases}$ Alternative (serial) acest sistem liniar? Stabiliti un punct initial $\mathbf{x}(0)$

 $(2x_1 + 3x_2 = 5)$ Alternative (serial) acest sistem liniar? Stabiliți un punct inițial x(0) și scrieți primele 3 iterații APA serial, cu regula de alegere ale hiperplanelor ciclică/dinamică.

Alegeri posibile:

- Ciclică: i(0) = 1, i(1) = 2, ..., i(m-1) = m
- Aleatoare: randint(m)
- Dinamică ("greedy"): $i(t) = argmax_i |a_i^T x(t) b_i|$

Probleme

1. APA serial converge doar dacă există o solutie a sistemului Ax = b. Deci pentru a determina convergența asimptotică este necesar calculul unei soluții a sistemului $\begin{cases} x_1 + x_2 - x_3 = 1 \\ x_1 - x_2 + 2x_3 = 2 \\ 2x_1 + 3x_2 = 5 \end{cases}$

Alegere $x(0) = [0; 0; 0]^T$. Varianta ciclică:

$$x(1) = \pi_{H_1} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1/3 \\ 1/3 \\ -1/3 \end{bmatrix}$$

$$x(2) = \pi_{H_2} \begin{pmatrix} 1/3 \\ 1/3 \\ -1/3 \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} 1/3 \\ 1/3 \\ -1/3 \end{bmatrix} + \frac{4}{9} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7/9 \\ -1/9 \\ 5/9 \end{bmatrix}$$

$$x(3) = \pi_{H_3} \begin{pmatrix} 7/9 \\ -1/9 \\ 5/9 \end{pmatrix} = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 7 \\ -1 \\ 5 \end{bmatrix} + \frac{34}{117} \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 159/117 \\ 21/117 \\ 5/9 \end{bmatrix}$$

Costul unei iteratii?

Sistem distribuit asincron

Teorema imposibilitate. Într-un sistem distribuit asincron este imposibil de atins consensul (distribuit) chiar și sub un singur defect de tip crash.

Idea demonstrației: în cazul unui potențial defect de tip crash, nu este posibil să se distingă între un proces defect și unul corect cu întârzieri în comunicatie.

Consecintă. Toate problemele care se pot reduce la una de consens, sunt imposibil de rezolvat sub un singur defect de tip crash, e.g. alegere lider, calcul distribuit de functii, difuzare sigură etc.

Probleme

1.(continuare) Alegere $x(0) = [0; 0; 0]^T$. Varianta dinamică:

$$|a_1^Tx(0) - b_1| = 1, |a_2^Tx(0) - b_2| = 2, |a_3^Tx(0) - b_3| = 5$$

$$x(1) = \pi_{H_3} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2/5 \\ 3/5 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$|a_1^Tx(1) - b_1| = 0, |a_2^Tx(1) - b_2| = \frac{11}{5}, |a_3^Tx(1) - b_3| = 0$$

$$x(2) = \pi_{H_2} \begin{pmatrix} 2/5 \\ 3/5 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} 2/5 \\ 3/5 \\ 0 \end{pmatrix} + \frac{11}{30} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 23/30 \\ 7/30 \\ 22/30 \end{bmatrix}$$

$$|a_1^Tx(2) - b_1| = \frac{11}{15}, |a_2^Tx(2) - b_2| = 0, |a_3^Tx(2) - b_3| = \frac{83}{30}$$

$$x(3) = \pi_{H_3} \begin{pmatrix} 23/30 \\ 7/30 \\ 22/30 \end{pmatrix} = \frac{1}{30} \begin{bmatrix} 23 \\ 7 \\ 22 \end{bmatrix} + \frac{83}{390} \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 465/390 \\ 340/390 \\ 22/30 \end{bmatrix}$$

Costul unei iteratii?

Algoritmi asincroni - formalizare

$$x_i(t+1) = f_i\left(x_1\left(\tau_1^i(t)\right), x_2\left(\tau_2^i(t)\right), \dots, x_n\left(\tau_n^i(t)\right)\right),$$

În general presupunem că fiecare P_i stochează o vedere proprie stării globale $x^i(t) = (x_1^i(t), x_2^i(t), ..., x_n^i(t))$, pe baza căreia actualizează $x_i^i(t)$ la $t \in T^i$ prin relatia:

$$x_i^i(t+1) = f_i(x^i(t))$$

Exemplu

Determinați *x* astfel încât

$$x_1 = \frac{1}{2}x_1 + \frac{1}{2}x_2$$
$$x_2 = \frac{1}{2}x_1 + \frac{1}{2}x_2$$

- Multimea soluțiilor satisface: $x_1 = x_2$.
- Sincron, iterația x(t + 1) = Ax(t), ajunge după 1 pas la optim:

$$x(1) = \begin{bmatrix} \frac{1}{2}(x_1(0) + x_2(0)) \\ \frac{1}{2}(x_1(0) + x_2(0)) \end{bmatrix}$$

Algoritmi asincroni - exemplu

$$P_1$$
: $x_1(t+1) = \frac{x_1(t)}{2} + \frac{x_2(\tau_k)}{2}$, $\tau_k \le t < \tau_{k+1}$

Între momentele τ_k și τ_{k+1} , P_1 menține $x_2(\tau_k)$ constant și execută iterația de mai sus de $\tau_{k+1} - \tau_k$ ori:

$$P_1$$
: $x_1(\tau_k + 1) = \frac{1}{2}x_1(\tau_k) + \frac{1}{2}x_2(\tau_k)$

Algoritmi asincroni - exemplu

Scenariu:

- Avem 2 procesoare P_1 , P_2
- Comunică la anumite momente $\{\tau_1, \tau_2, ...\}$
- Transmiterea/folosirea informatiei comunicate se face instantaneu.

$$P_1: x_1(t+1) = \frac{x_1(t)}{2} + \frac{x_2(\tau_k)}{2}, \qquad \tau_k \le t < \tau_{k+1}$$

$$P_2: x_2(t+1) = \frac{x_1(\tau_k)}{2} + \frac{x_2(t)}{2}, \qquad \tau_k \le t < \tau_{k+1}$$

Algoritmi asincroni - exemplu

$$P_1: x_1(t+1) = \frac{x_1(t)}{2} + \frac{x_2(\tau_k)}{2}, \quad \tau_k \le t < \tau_{k+1}$$

Între momentele τ_k și τ_{k+1} , P_1 menține $x_2(\tau_k)$ constant și execută iterația de mai sus de $\tau_{k+1} - \tau_k$ ori:

$$x_1(\tau_k + 2) = \frac{1}{2}x_1(\tau_k + 1) + \frac{1}{2}x_2(\tau_k)$$

$$= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{2}x_1(\tau_k) + \frac{1}{2}x_2(\tau_k) \right] + \frac{1}{2}x_2(\tau_k)$$

$$= \frac{1}{4}x_1(\tau_k) + \left[\frac{1}{2} + \frac{1}{4} \right]x_2(\tau_k)$$

Algoritmi asincroni - exemplu

$$P_1$$
: $x_1(t+1) = \frac{x_1(t)}{2} + \frac{x_2(\tau_k)}{2}$, $\tau_k \le t < \tau_{k+1}$

Între momentele τ_k și τ_{k+1} , P_1 menține $x_2(\tau_k)$ constant și execută iterația de mai sus de $\tau_{k+1} - \tau_k$ ori:

$$x_1(\tau_k + i) = \left(\frac{1}{2}\right)^i x_1(\tau_k) + \left[\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^i\right] x_2(\tau_k)$$

Algoritmi asincroni - exemplu

$$P_1: x_1(\tau_{k+1}) = \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k} x_1(\tau_k) + \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k}\right) x_2(\tau_k)$$

$$P_2: x_2(\tau_{k+1}) = \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k} x_2(\tau_k) + \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k}\right) x_1(\tau_k)$$

Algoritmi asincroni - exemplu

$$P_1$$
: $x_1(t+1) = \frac{x_1(t)}{2} + \frac{x_2(\tau_k)}{2}$, $\tau_k \le t < \tau_{k+1}$

Între momentele τ_k și τ_{k+1} , P_1 menține $x_2(\tau_k)$ constant și execută iterația de mai sus de $\tau_{k+1} - \tau_k$ ori:

$$x_1(\tau_{k+1}) = \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k} x_1(\tau_k) + \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k}\right) x_2(\tau_k)$$

Algoritmi asincroni - exemplu

$$\begin{split} P_1 \colon x_1(\tau_{k+1}) &= \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k} x_1(\tau_k) + \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k}\right) x_2(\tau_k) \\ P_2 \colon x_2(\tau_{k+1}) &= \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k} x_2(\tau_k) + \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k}\right) x_1(\tau_k) \\ \text{Notăm } \epsilon_k &= 2\left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k} \colon \\ &|x_2(\tau_{k+1}) - x_1(\tau_{k+1})| \leq (1 - \epsilon_k)|x_2(\tau_k) - x_1(\tau_k)| \\ &\leq \prod_i (1 - \epsilon_i)|x_2(0) - x_1(0)| \end{split}$$

Algoritmi asincroni - exemplu

$$\begin{split} P_1 \colon x_1(\tau_{k+1}) &= \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k} x_1(\tau_k) + \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k}\right) x_2(\tau_k) \\ P_2 \colon x_2(\tau_{k+1}) &= \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k} x_2(\tau_k) + \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k}\right) x_1(\tau_k) \end{split}$$

Notăm $\epsilon_k = 2\left(\frac{1}{2}\right)^{\tau_{k+1} - \tau_k}$:

$$|x_2(\tau_{k+1}) - x_1(\tau_{k+1})| \le (1 - \epsilon_k)|x_2(\tau_k) - x_1(\tau_k)|$$

$$\le \prod_i (1 - \epsilon_i)|x_2(0) - x_1(0)|$$

Condiție de convergență:

$$\lim_{k\to\infty}\prod_{i=0}^k(1-\epsilon_i)=0.$$

Algoritmul Jacobi sincron

Ideea algoritmului Jacobi sincron:

$$P_i$$
: $x_i(t+1) = -\frac{1}{A_{ii}} \left(\sum_{j \neq i} A_{ij} x_j(t) - b_i \right)$

$$x(t+1) = D^{-1}\big(b - Rx(t)\big)$$

- Pentru calcularea $x_i(t+1)$, P_i așteaptă $x_j(t)$ de la P_j , unde $j=1,\ldots,p,j\neq i$
- Este necesar ca fiecare procesor să stocheze x(t)!

Sistem liniar pătratic

$$Ax = b, A \in \mathbb{R}^{n \times n}$$

Este echivalent cu

$$x_1 = -\frac{1}{A_{11}}(A_{12}x_2 + \dots + A_{1n}x_n - b_1)$$

$$x_2 = -\frac{1}{A_{22}}(A_{21}x_1 + \dots + A_{1n}x_n - b_2)$$

 $x_n = -\frac{1}{A_{nn}}(A_{n1}x_1 + \dots + A_{nn-1}x_{n-1} - b_n)$

Algoritmi asincroni

Algoritm Jacobi asincron:

$$x_i(t+1) = -\frac{1}{A_{ii}} \left(\sum_{j \neq i} A_{ij} x_j \left(\tau_j^i(t) \right) - b_i \right)$$

Sub ipotezele precedente, alg. Jacobi converge la $x^* = -D^{-1}Rx^* + D^{-1}b$.

În acest caz, ipotezele de convergență se reduc la:

- $D^{-1}R$ contracție în raport cu $\|\cdot\|_{\infty}$
- raza spectrala a matricii $|D^{-1}R|$ sa fie subunitara, i.e. $\rho(|D^{-1}R|) < 1$. Ipotezele sunt foarte restrictive pentru algoritmii de medie (consens).